

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Petra Průchy a soudců JUDr. Jaroslava Vlašína a JUDr. Milana Kamlacha v právní věci žalobkyně: **M. J.**, zast. JUDr. Vilémem Urbišem, advokátem, se sídlem Eduarda Beneše 1497/21, Bruntál, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, Praha 5, proti rozhodnutí žalované ze dne 2. 10. 2008, č. x, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 1. 12. 2008, č. j. 17 Cad 85/2008 – 10,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Odměna ustanoveného zástupce stěžovatelky advokáta JUDr. Viléma Urbiše **se určuje** částkou 3064 Kč, která mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku na jím uvedený účet.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou kasační stížností žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) brojila proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě (dále jen „krajský soud“) ze dne 1. 12. 2008, č. j. 17 Cad 85/2008 – 10, (dále jen „napadený rozsudek“), kterým byla zamítnuta její žaloba proti rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 2. 10. 2008, č. x (dále též „napadené rozhodnutí“), kterým byly stěžovatelce zvýšeny podle nařízení vlády č. 211/2008 Sb. starobní a vdovský důchod.

V **žalobě** se stěžovatelka domáhala zrušení citovaného rozhodnutí žalované. Dle názoru stěžovatelky je zvýšení jejího starobního důchodu nezákonné, neboť starobní a vdovský důchod, který pobírá, jí byly původně vyměřeny nesprávně. Vytkla žalované nesprávný zápočet dob pojištění v průběhu jejího zaměstnání. Dále stěžovatelka namítá nedostatky při vyplácení vdovského důchodu v letech 1983 – 1984. Stěžovatelka také poukázala na skutečnost, že část jejího důchodu byla vyplácena na nesprávné rodné číslo. Tyto námitky stěžovatelky však nikterak nesouvisejí s předmětem napadeného rozhodnutí, které se týká zvýšení jejího důchodu.

Žalovaná se k žalobě nevyjádřila.

V **napadeném rozsudku** krajský soud dospěl k závěru, že napadeným rozhodnutím žalovaná rozhodla dle nařízení vlády č. 211/2008 Sb., kterým se zvyšuje základní výměra starobního důchodu s tím, že procentní výměry starobního a vdovského důchodu zůstávají nezměněny. Krajský soud zdůraznil, že předmětem řízení, které bylo završeno vydáním napadeného rozhodnutí, bylo jen a pouze zvýšení důchodu podle nařízení vlády č. 211/2008 Sb. To krajský soud přezkoumal a zjistil, že v něm nedošlo k žádnému pochybení. Krajský soud v napadeném rozsudku dospěl k názoru, že byla-li předmětem řízení završeného napadeným rozhodnutím pouze otázka valorizace důchodu, nebylo jeho předmětem přezkoumávání dob pojištění, průběhu zaměstnání či nedostatků v dřívějším vyplácení důchodů. Za situace, kdy tato otázka nebyla předmětem řízení, v němž bylo napadené rozhodnutí vydáno, se nemůže touto otázkou zabývat ani krajský soud, který je v přezkumném soudním řízení vázán rozsahem předmětu řízení tak, jak proběhlo před správním orgánem. Proto krajský soud žalobu jako nedůvodnou podle ust. § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb. soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“) zamítl.

V **kasační stížnosti** stěžovatelka vyjádřila nesouhlas s napadeným rozsudkem. V úvodu shrnula své žalobní námitky a uvedla, že žádá o přezkoumání přiznaného starobního důchodu a zpětné doplacení v novém rozhodnutí. Poukázala na to, že u posledního zaměstnavatele byla zaměstnána i s manželem bez sjednané pracovní smlouvy a zápočtového listu. Nesprávný zápočet dob pojištění byl podle názoru stěžovatelky způsoben chybným koncem rodného čísla (474). Stěžovatelka uvádí, že nesprávný zápočet potvrdil 14. 6. 1985 předchůdce žalované – Úřad důchodového zabezpečení v Praze. V osobním listu důchodového zabezpečení není potvrzena veškerá doba pojištění, a to z let 1951 – 1952 a správné datum péče o dítě od roku 1950 – 1952. Ani rok 1953 nesouhlasí, protože od 10. 8. 1951 do 30. 9. 1952 byla již stěžovatelka zaměstnána v Kovopodniku Drukův Klobouky u Brna. Za roky 1983 – 1984 jí nebyl vyplacen vdovský důchod ve výši 930 Kč měsíčně. V doplnění kasační stížnosti stěžovatelka prostřednictvím ustanoveného zástupce konkretizovala kasační důvody (§ 103 odst. 1 písm. b) a d) s. ř. s.), které podle jejího názoru jsou ve věci naplněny, a dále uvedla že zásadně nesouhlasí s provedeným zápočtem doby svého pojištění v průběhu svého posledního zaměstnání OÚNZ Bruntál Státní dětská ozdravovna. Jelikož tento zaměstnavatel vystavil stěžovatelce neúplný zápočtový list, tak jí žalovaná celou dobu vyplácí důchod ve nesprávné výši. Pokud je od počátku stanoven vadně základ starobního důchodu, tak je nesprávně provedena i jeho valorizace. V tom spatřuje stěžovatelka naplnění kasačního důvodu uvedeného v ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. Z opatrnosti stěžovatelka rovněž uvedla, že z týchž skutečností dovozuje naplnění kasačního důvodu uvedeného v ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Stěžovatelka navrhuje, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil k dalšímu řízení.

Žalovaná se ke kasační stížnosti nevyjádřila.

Ze správního spisu Nejvyšší správní soud zjistil následující skutečnosti.

Stěžovatelka pobírá od roku 1983 vdovský důchod přiznaný po smrti jejího manžela, který byl průběžně valorizován. Dále pobírá od roku 1985 starobní důchod. Zároveň se stěžovatelka několikrát neúspěšně domáhala přiznání plného invalidního důchodu, vždy však neúspěšně, neboť nebyla shledána nikdy plně invalidní. Problém s rodným číslem stěžovatelka řešila se žalovanou již několikrát, přičemž žalovaná k jejím stížnostem záležitost přezkoumala a dospěla k závěru, že „chybné rodné číslo“ s koncovkou 474 si stěžovatelka uvedla

sama v písemnostech zasílaných žalované, avšak žalovaná sama jí nikdy pod tímto číslem důchod nepoukazovala (viz k tomu dopis žalované ze dne 13. 12. 2002 založený ve správním spisu).

Ohledně nedoplatku na vypláceném starobním a vdovském důchodu je ze spisu zřejmé, že stěžovatelka požadovala jejich vrácení již několikrát, přičemž žalovaná její žádost zamítla (rozhodnutí ze dne 14. 12. 1995).

Napadeným rozhodnutím žalovaná rozhodla, že se stěžovatelce zvyšuje starobní důchod od 14. 8. 2008, a to konkrétně základní výměra tohoto důchodu na částku 2170 Kč. Dále je z napadeného rozhodnutí zřejmé, že stěžovatelce jsou prováděny pravidelné měsíční srážky z důchodu na výkony rozhodnutí. V záhlaví písemného vyhotovení tohoto rozhodnutí je uvedeno rodné číslo stěžovatelky, a to x.

Nejvyšší správní soud nejprve zkoumal formální náležitosti kasační stížnosti, přičemž zjistil, že je podána osobou oprávněnou a je proti označenému rozsudku přípustná za podmínek ustanovení § 102 a § 104 s. ř. s.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek krajského soudu i řízení, jež jeho vydání předcházelo, v souladu s § 109 odst. 2 a 3 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), neshledal přitom vady, k nimž by musel podle § 109 odst. 3 s. ř. s. přihlídnout z úřední povinnosti; vázán rozsahem a důvody, které stěžovatelka uplatnila ve své kasační stížnosti, dospěl k závěru, že kasační stížnost **není důvodná**.

Nejvyšší správní soud považuje za vhodné nejprve obecně vymezit obsah kasačních důvodů namítaných stěžovatelkou. K významu kasačního důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. Nejvyšší správní soud uvádí, že se jedná za prvé o situaci, v níž došlo k vadě řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu. Tak je tomu tehdy, pokud skutková podstata je se spisy v rozporu, pokud skutkový materiál, jinak dostačující k učinění správného skutkového závěru, vedl k jiným skutkovým závěrům, než jaký učinil rozhodující orgán. Skutková podstata dále nemá oporu ve spisech, chybí-li ve spisech skutkový materiál pro skutkový závěr učiněný rozhodujícím orgánem, přičemž tento materiál je nedostačující k učinění správného skutkového závěru. Za druhé dopadá tento důvod na situaci, kdy při zjišťování skutkové podstaty byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost a pro tuto vytykanou vadu měl soud napadané rozhodnutí zrušit. K této situaci Nejvyšší správní soud uvádí, že intenzita porušení řízení před správním orgánem musí být v přímé souvislosti s následnou nezákonností jeho rozhodnutí. Třetí možnost pokrytá citovaným ustanovením § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. se týká nepřezkoumatelnosti rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost. Nejvyšší správní soud uvádí, že jeho možný dopad je třeba posuzovat vždy ve spojení se zněním konkrétního rozhodnutí.

Konečně je třeba se vyjádřit i k významu posledního písmene cit. zákonného ustanovení, tj. § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. První, tam upravený důvod (nepřezkoumatelnost spočívající v nesrozumitelnosti rozhodnutí) spočívá podle Nejvyššího správního soudu buď v tom, že rozhodnutí vykazuje takové textové a formulační nedostatky, že z obsahu textu není dostatečně zřejmá souvislost s příslušnými podklady pro rozhodnutí, nebo příp. v tom, že i jinak text rozhodnutí obsahuje nejasné, rozporné či jiným způsobem nesrozumitelné údaje. Následující důvod (nepřezkoumatelnost spočívající v nedostatku důvodů rozhodnutí) je potom třeba spatřovat v tom, že se rozhodnutí neopírá o důvody, které opodstatňují dospět k určitému výroku rozhodnutí a možný dopad je třeba posuzovat vždy ve spojení se zněním konkrétního rozhodnutí. Konečně posledně jmenovaný důvod, tedy že se jedná

nepřezkoumatelnost spočívající v jiné vadě řízení před soudem, Nejvyšší správní soud poznamenává, že je třeba její význam posuzovat jako důvod pro zrušení rozhodnutí soudu prvního stupně pouze za předpokladu splnění věty navazující, tedy, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.

V posuzované věci nedošlo k naplnění ani jednoho z popsaných kasačních důvodů. Krajský soud při posouzení věci vycházel z právního předpisu, podle něhož bylo vydáno napadené rozhodnutí žalované, tj. z nařízení vlády č. 211/2008 Sb., o druhém zvýšení důchodů v roce 2008 (s účinností od 1. 8. 2008). Tímto nařízením došlo k plošnému zvýšení starobních, plných invalidních, částečných invalidních, vdovských, vdoveckých a sirotčích důchodů přiznaných před 1. srpnem 2008, a to tak, že se od splátky důchodu splatné po 31. červenci 2008 zvýšila základní výměra důchodu o 470 Kč měsíčně. Jak je zřejmé z obsahu správního spisu, stěžovatelce byly obě důchodové dávky (tj. vdovský i starobní důchod) přiznány před uvedeným datem, takže se na ni vztahovalo uvedené zvýšení důchodů. Veškeré stěžovatelčiny žalobní námítky však mířily proti samotnému původnímu výpočtu při přiznání těchto dávek, tj. především procentní výměry těchto důchodů, chybějící nezapočtené době pojištění v letech 1951 – 1952 a dále nesprávné datum týkající se doby péče o dítě. O těchto skutečnostech však žalovaná napadeným rozhodnutím nerozhodovala, neboť se jednalo pouze o rozhodnutí valorizační vydávané v řízení vedeném z vlastního podnětu správního orgánu, jehož předmětem je pouze zvýšení již dříve vypočteného a přiznaného důchodu podle platných právních předpisů.

Krajský soud tedy postupoval naprosto správně, když žalobu zamítl s poukazem na to, že je vázán předmětem a rozsahem řízení, které bylo vedeno před žalovanou. Nejvyšší správní soud k tomu pouze dodává, že správní soudy jsou instituce přezkumného charakteru, které jsou primárně určeny k posouzení zákonnosti postupu správních orgánů při výkonu veřejné moci. Jako takové jsou povinny vycházet ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.), což potvrzuje i stabilní judikatura Nejvyššího správního soudu (viz např. rozsudek tohoto soudu ze dne 31. 1. 2008, čj. 5 As 37/2007 - 293, dále také rozsudek téhož soudu ze dne 30. 9. 2008, čj. 8 Afs 32/2008 - 59, přístupné na www.nssoud.cz). V posuzované věci byl skutkový stav posuzovaný žalovanou redukován pouze na zjištění, zda stěžovatelčiny důchodové dávky splňují podmínky valorizace uvedené v ustanovení § 1 citovaného nařízení. Žalovaná již neposuzovala, zda jsou vyplácené důchody vypočítány správně a zda vycházejí ze správných podkladů, takže tyto otázky krajský soud skutečně nemohl přezkoumat, neboť by tím zásadně překročil meze svých pravomocí daných zákonem.

Námítky stěžovatelky vůči napadenému rozsudku jsou proto zjevně nedůvodné, neboť napadený rozsudek krajského soudu byl dostatečně a srozumitelně odůvodněn. Námítky ve smyslu kasačního důvodu § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. nemohly už z podstaty věci být rovněž úspěšné, neboť všechny mířily proti podkladům k samotnému přiznání starobního a vdovského důchodu, k němuž došlo v letech 1983 a 1985.

Ze všech shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji jako takovou zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1, 2 ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatelka neměla ve věci úspěch, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení, které jí vznikly. Žalovanému správnímu orgánu, který by jinak měl právo na náhradu nákladů řízení, nelze náhradu nákladů řízení v souladu s ustanovením § 60 odst. 2 s. ř. s. přiznat.

Odměna ustanovenému zástupci stěžovatelky, advokátu JUDr. Vilému Urbišovi, byla stanovena za dva úkony právní služby po 500 Kč podle ustanovení § 11 odst. 1 písm. b) a d), § 7 a § 9 odst. 2 vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „advokátní tarif“), tj. za převzetí a přípravu zastoupení včetně první porady s klientem a doplnění kasační stížnosti ze dne 18. 6. 2009, celkem tedy 1000 Kč. Dále Nejvyšší správní soud přiznal ke každému úkonu náhradu hotových výdajů podle § 13 odst. 3 téže vyhlášky po 300 Kč, celkem tedy 600 Kč. Za provedené úkony právní služby tedy přísluší advokátu odměna **1600 Kč**. Kromě toho si advokát uplatnil i nárok na náhradu cestovních výdajů, které musel vynaložit na cestu ze sídla své advokátní kanceláře do místa bydliště stěžovatelky dne 10. 6. 2009 za účelem porady se stěžovatelkou, která ho pro svůj nepříznivý zdravotní stav nemohla navštívit v sídle jeho kanceláře. Tyto náklady ustanovený advokát vyčíslil na 580,50 Kč za ujetých 104 km (Bruntál – Zlaté Hory a zpět). Nejvyšší správní soud započítal na náhradě cestovních výdajů v souladu s ustanovením § 13 odst. 4 advokátního tarifu a podle ustanovení § 157 odst. 4 písm. b) zákona č. 262/2006 Sb., zákoníku práce, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákoník práce“), základní náhradu ve výši 3,90 Kč/km, tedy celkem 405,60 Kč, a dále podle ustanovení § 158 zákoníku práce náhradu za spotřebované pohonné hmoty. Tu Nejvyšší správní soud vypočítal za použití údaje o kombinované spotřebě paliva u vozidla Audi A3 T4 (kopie velkého technického průkazu založena ve spise), která činí 5,7 l/100 km. Jelikož advokát nedoložil doklad o nákupu pohonných hmot, započítal mu Nejvyšší správní soud v souladu s ustanovením § 4 písm. d) vyhlášky č. 451/2008 Sb. paušální částku 28,50 Kč/l motorové nafty. Z toho vyplývá, že náhrada za spotřebované pohonné hmoty činí součin množství spotřebovaného paliva (5,928 l na 104 km) a paušální ceny za litr (28,50 Kč), tedy 169 Kč. Celkem tedy náhrada za cestovní výdaje činí po zaokrouhlení **575 Kč**. Celkem tedy činí odměna advokáta spolu s hotovými výdaji částku 2175 Kč. Advokát stěžovatelky dále uplatnil rovněž náhradu za ztrátu času ve výši 400 Kč (2 x 200 Kč/hodina). Nejvyšší správní soud přiznal i tuto částku, a to v souladu s ustanovením § 14 odst. 1 písm. a) a odst. 3 advokátního tarifu. Jelikož advokát je plátcem DPH, odměna byla navýšena o částku odpovídající dani z odměny za zastupování a z náhrad hotových výdajů (tzn. 19% z 2575 Kč), tedy celkem na částku 3064,25 Kč. Odměna stanovená advokátu stěžovatelky tak činí v celkové výši po zaokrouhlení 3064 Kč. Odměna bude vyplacena do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku na advokátův účet uvedený na č. l. 39 spisu.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 29. října 2009

JUDr. Petr Průcha
předseda senátu